

MEMORIAŁ

Generał Marii Wittek

L. Świątejska wr. t. 1999
A. Rafienka opnz. 2015

LWP

55-040 Kobiernyce

woj. Wrocław

zdj. koewo
Str. 812

rel.

RUDNICKA Jarzina

Zam. Mijał (1945)

Wersja
interesejace materiały

1393/USK

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

T. 1393/Lok. LOP

.....
DUBNICKA Józef

.....
żona. Mijał

I./1. Relacja K.G, s. 8

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora K. 2, s. 4

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja —

.....
.....
.....
V. Nazwiskowe karty informacyjne

VI. Fotografie

I/1 Relacje

- Relacje Słijai Janning z ol. Rudelskiej,
sporządzone według schematu relacji o wojennej służbie
Wobret-Zolteser w II Armii W. P. w. L. 1939-1945
Relacja podpisana z datą 20 III 1948r.

rkopis oryg. k. 2. s. 1-4

- Wspomnienie własne Janning Rudelskiej-Słijai
" Szlak bojowy samodzielnej Kompanii Fizykerok
przydzielonej do ochrony Sztabu Drogie, Dywizji Piechoty
im. Henryka Dąbrowskiego", J. Rudelskiej-Słijai, Magnice
SS-010 Kobierza.

rkopis ksero, k. 4, s. 5-8

Materiały przekazane do Fundacji w 1948r. J. Królak

**Schemat relacji o wojennej służbie kobiet-żołnierzy
w I i II Armii Wojska Polskiego
w latach 1939-1945**

Relację można również sporządzić w sposób opisowy uwzględniając punkty schematu, ale nie rozdzielać opisu na poszczególne punkty.

I. DANE OSOBOWE

- 1. Nazwisko / także panięskie z datą zmiany /, imiona *Mijolę Janina z Olomu*
Rudnicka, zmiana nazwiska w 1945 r
- 2. Data i miejsce urodzenia / w przypadku wsi podać powiat / *25. marca 1922 r*
Zagórze, pow. Rohatyn, w g. Stanisławów
- 3. Imiona rodziców, nazwisko panięskie matki, dane o ich pracy zawodowej i społecznej
Rudnicki Stefan, matka Bronisława z Olomu
Nahajowska, matka, nauczycielka, ojciec - rolnik
- 4. Obecny adres składającej relację, nr telefonu
pow. Iwanoziw, gmina Kobiernycze.

II. DANE ŚRODOWISKOWE

- 1. Wykształcenie / nazwy szkół i lata ich ukończenia / *Podstawowe / Gimnazjum*
w Stanisławowie
- 2. Miejsce zamieszkania przed 1939 rokiem *Michałowka, pow. Stanisławów*
poest - Halicz
- 3. Czym zajmowała się przed 1939 rokiem / nauka, praca - jaka ? / *Justniatowa do*
spraw rolnictwa
- 4. Przynależność do ZHP, PWK, PCK, Związek Młodzieży Wiejskiej, Sodalicja Mariańska
Związek Młodzieży Wiejskiej, pracowała w roli
instruktora do spraw rolniczych.

III. UDZIAŁ W KAMPANII WRZEŚNIOWEJ 1939 ROKU

Przydział, funkcja, służba wojskowa lub udział w obronie cywilnej, służba sanitarna.

nie

IV. DANE Z OKRESU LAT 1939-1945

Nauka, praca, udział w konspiracji / jakiej ? / *wywózka na Sybir*

1. Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR ? / *wywiezienie, aresztowanie,*

ewakuacja, miejsce pobytu - charakter pracy / 10 II 1940 r. zostałam wraz całą rodziną wywieziona na Sybir, w g. Sverdłowski. uczestniczyłam w gartarce, uczestnik nr. 72, 76, 86 i ziemiosowców „Bełkon” pod Puszcza. Pracowałam przy myśleniu lasu w tajdze i różne podzędne prace jak również przy skiniaci - kamieniu paszenie. Przesiedlałam nas kilka razy w ciągu roku.

2. Moja droga do wojska polskiego / *mobilizacja, zaciąg ochotniczy / zostałam wcielona do W.P. w Siemkach m/oka -*

3. Data rozpoczęcia służby w wojsku i data zdemobilizowania. *od 1943 r. do 1945 r.*

4. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskową *w 1943 r. - sierpniu zostałam powołana do służby wojskowej, brałam udział czynny w walkach z Niemcami, do maja 1945 r. Druha Dymizja Fizylierok*

5. Jakim wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska w wojsku *rozne; warta przy magazynach spożywczych, mag. z bronią, jako sanitariuszka i pod dowództwem Druha Kostak forsowanie mistry*

6. Jakim przeszła przeszkolenie w wojsku / *szkoły, kursy, itp. / sanitariuszka*

7. W jakich bitwach brała udział / *miejsowość, data, odniesione rany i kontuzje, gdzie i kiedy ? / Pod Warkazem, forsowanie mistry pod Puszcza*

opis - PLATERÓWKI str. 90-93 -

8. Stopień wojskowy w chwili demobilizacji i obecnie / data / Starszy Sierżant.

9. Odznaczenia bojowe, państwowe i społeczne Krzyż Kawalerski O.O.P.
 broszki medal ZP Ch. i inne.

V. ŻYCIORYS POWOJENNY

1. Dalsze kształcenie się. Warunki rodzinne. Praca zawodowa i działalność społeczna. Wpływ

slużby wojskowej na życie powojenne. Naukę nie podjąłem. Warunki

rodzinne były bardzo ciężkie. Wykonywałem różne prace, wszystko zdobywając ciężkim + morderczym. Wraz z żoną mieliśmy 6-ciu dzieci. Praca społeczna to wykłady w szkołach gdzie uczyły się moje dzieci.

Przeprowadzałem prelekcje na temat swojego pobytu na Syberii / grożono mi - zaproszając. Watomniost rozmowy prowadzone na temat frontu - chwalenie przetrzymania Ruskiej - przyjmowanie poręty me. Wycofałem się z działalności społecznej.

2. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się po wyjściu z wojska.

Szukaliśmy ostatek pod głową - domu, pracy. Zaciągnęliśmy nasno rodzinę. Niemniej lekkiego życia. Wszystko zdobywając ciężkim + morderczym.

3. Obecne źródło utrzymania / emerytura, renta z ogólnego stanu zdrowia, renta inwalidzka wojennego, renta rolna, renta wdowia, proszę uwzględnić grupy inwalidztwa /

Emerytura, grupa inwalidzka pierwsza.

4. Obecny stan zdrowia

Niezadawający

5. Z jakiego rodzaju służby zdrowia korzystała

z Ośrodka zdrowia

I/1/4

6. Czy była represjonowana po wojnie / sama autorka lub jej rodzina, aresztowania, śledztwa, okoliczności, data, miejsce /

nie

7. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególne sytuacje życiowe rodziców, rodzeństwa, męża, dzieci - ich wykształcenie, zawody, zajmowane stanowiska.

Rodzice, Rudnicki Stefan, matka Bronisława, brat Kazimierz Józef, Piotr, Siostry Stefania, Czesława i Włodzisława; ja zostałam deportowana w 1940 i ocalałam w 1943, brat Kazimierz i Józef i ja znaleźliśmy zomali na froncie. Kazimierz zginął p.pomocnik pod Siedmiemilami w 1945. W 1946 rodzice i pozostałe rodzeństwo powrócili do Polski. Ja i mąż jesteśmy na emigracji (nieolnej) dzieci ukończyły szkoły zawodowe i średnie.

Połączone załączenie:

- dokumentów, wspomnień i fotografii dotyczących okresów przedwojennego, kampanii wrześniowej oraz okresu wojennego.
- wykazu książek i artykułów, w których wzmiankuje się o służbie wojskowej autorki relacji i o jej formacji.

Czytelny podpis

Jadwiga Rudnicka
Mijou.

Data

20.11.1998

Szlak bojowy samodzielnej kompanii Fizy Lierek przydzielonej do ochrony sztabu Drugiej Dywizji Piechoty imienia Henryka Dąbrowskiego.

Kiedy 1 sierpnia 1943 roku przyjechałam z dalekiego Świerdłowska do sielki nad Oką i zastałam skierowaną do samodzielnego Batalionu Kobiecego imienia Emilii Plater przy I-ej Dywizji Piechoty im. T. Kościuszki. Powiedzieli mi, że jest to już ostatni nabór skierowany do Batalionu.

Kobięcy Batalion posiadał już wyćwiczone kompanie fizy lierek oraz kerę wykształconych podoficerów, z której po promocji, kilka chłopców podoficerów było naszymi instruktorami, dowódcami drużyn. Rozpoczęły się intensywne ćwiczenia, ponieważ w październiku I-sza Dywizja miała wyruszyć pod lenino a wraz z nią I-sza Kompania Fizy Lierek przydzielonej do ochrony sztabu Dywizji.

Nasza Kompania miała być przydzielona do ochrony sztabu II-giej Dywizji Piechoty im. H. Dąbrowskiego, która wyruszyła na szlak bojowy 1 grudnia 1943r.

Pozostało nam tylko cztery miesiące na wykształcenie bojowe. My kobiety - żołnierze nie korzystaliśmy z żadnych przywilejów z waży naszej płci. Takie same nosiłyśmy jak oni mężczyźni, a więc muszłyśmy bardzo mocno zajęć taktyczne jak:

obrona, ustrawienie, wzporowanie się, kopanie okopów. Nauka strzelania i walki wężą (na bagnety).
 W grudniu 1943 r. wyszkolenie zakończono i II-ga Dywizja a z nią nasza kompania wyruszyła z sielc. Rozpoczął się długie szlak bojowy, szlak prowadzący do Polski. Do Smoleńska jechaliśmy pociągami, a potem marsz po czterdziestu kilometrów dziennie, w pełnym bojowym rynsztunku, który wynosił około 25 kg kilogramów. Była mroźna zima, śnieg po pas. Kiedy dochodziliśmy do wyznaczonych postojów, walciliśmy się bez snów, jak beznadziejne kłopoty. Po nocnym odpoczynku ruszaliśmy dalej. Gdy zbliżaliśmy się do linii frontu marszerowaliśmy nocami. Nauczyliśmy się spać w marszu. Czwórkami złączone ramionami, oparliśmy się. Budziliśmy się kiedy ktoś nas potknął o wystający kamień lub korzeń, wtedy cała czwórka padała i to nas budziło. Armia niemiecka cofała się przed wojskami radzieckimi, była już na terenach polskich. Kiedy przekroczyliśmy granicę polsko-radziecką, płacono nam za naruszenie. Polska ludność cywilna wszędzie witała nas kwiatami. Kiedy przechodziliśmy wioski polskie, kobiety wynosiły nam całe wiadra mleka i kosze owoców. Tak doszliśmy nad Wisłę pod Puławami. Tutaj II-ga Dywizja wraz z Armia Radziecką szykowała się do forsowania Wisły. Dziesiątka dzielników z naszej kompanii brała udział w forsowaniu Wisły. W tej dziesiątce byłem również i ja. Trzeciego sierpnia 1944 r. Wojska były zgromadzone w lesie nad brzegiem Wisły. Nocami budowano okopy

I/17

ę strasny ę o godzinie 12-tej w nocy podano rozkaz o forsowaniu Nisłty. Różniene wskazywali oło Todor ę na strasny. Niemcy odwieśnili Nisłtę lampami zawieszonymi w powietrzu. Podał olubny oleszcz było wielno jętk w dzień. Niemcy rozpoczęli ogień artyleryjski odcinając odwrót oło lasu ę z przodu zasypywali nas gradem kul z ciężkich karabinów maszynowych. Nasza Dywizja odbiła ool bęgu, Nisłta zawoila się ool Todor ę strasny. Niemieckie pociski powaz celniej trafiały w nasze Todor ę strasny. Uszkodzone Todor ę tonęły, tonęli ranni żołnierze. Dywizja w tej noc poniosła bardzo ciężke strasny w Rudziach, wiele poległo, wiele utonęło ę wiele było rannych.

Jedna z naszej ołzięśnki też została ranna.

Po krótkim odpoczynku ruszyliśmy pod Nawszawę. Dywizja ciągle była uolziat w bojach ę wieszcie 17 stycznia 1945r Nawszawa była wolna. Kompanie kobiece które były przy Dywizjach zostały z powrotem zgrupowane w Batalionie Kobiecym ę 15 sierpnia 1945 roku kobiety zostały zolomobilizowane.

Rozpoczął się nowy etap naszego życia. Nie byłysmy już żołnierzami lecz młodymi ołzięszkami.

Możysmy nooic powiewne sukienki, pantofelki na wysokich obcasach, nie obcinać krótko włosów, malować ust. Było już po wojnie. Wszędzie ruiny ę zgliszczaz. Rozjechałysmy się w różne strony.

Jedne poszukiwały rodzin. Inne jechały osiedlać się na ziemiach zachodnich. Jeszcze inne zostały

w Nowosolcu lub jechały do innych miast.
 szukałyśmy pracy, domu, uupetniały wykształcenie,
 zakładały własne rodziny. Nie miałyśmy lekkiej
 młodoci, wszystko dołowywałyśmy ciężkim trudem.
 I teraz po ~~tych~~ ^{przebieższych} latach spotkały się znowu
 tamte młode dziewczęta - żołnierze, okrzieszone powierzone
 kobiety kombatancki drugiej wojny światowej.
 Na zjeździe najpierw mówiły o swoich rodzinach
 dorosłych okrzieszeniach, a potem wspominały tamte
 wojenne lata; a pamiętasz to? a gdzie jest ten?
 Trudno było w kilku zdaniach okres 30-50 lat
 właściwie się i przypomnieć to tragiczne i
 trudne lata.

Jamina Rudnicka
 Mijeli -

Zelen.

55-040 Kolewice
 pow. Wrocław

I/3 Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora

- Aukcja personalna Mijała Jęminy z d. Rudnicka
podpisana własnoręcznie

zskopis oryg. k. 2, s. 4

Aukcja przekazana do Fundacji Jena Królikowskiego w 1998r.

ANKIETA PERSONALNE

1. Nazwisko i imię ..... MIJAŁ Janina
2. Imiona rodziców ..... Stefan - Bronisława
3. Nazwisko panieńskie ..... RUDNICKA
4. Data i miejsce urodzenia ..... 25 marca 1922 r. Zaopone ZSRR
5. Aktualne miejsce zamieszkania ..... p-to.
Kobienzyce kod 55-040 woj. Wrocławskie
ulica, nr domu, miejscowość
kod pocztowy, województwo
6. Posiadany stopień wojskowy ..... starszy strzelec
7. Stan rodzinny /mężatka, panna, wdowa itp/ ..... mężatka
8. Wykształcenie - tytuł naukowy ..... podstawowe
9. Opisać przebieg służby wojskowej, datę powołania, datę zwolnienia, zajmowane funkcje w czasie działań wojennych, pełne nazwy jednostek wojskowych
1 sierpnia 1943 r. Samodzielny Batalion Kolejowy im. Emilii Plater III kompania fizykiem.
1 grudnia 1943 r. Kompania masza została oddzielona do ochrony sztabu II-pię. Dywizji Piechoty im. G. Dobrowskiego i przeszła z nią szlak bojowy do Nowosy
31 stycznia 1944 r. Kompania masza została z poarmotem skierowana do Sam. Bat. Kob. W marcu 1945 r. została zdemobilizowana.
10. Opisać pracę zawodową od 1939 do chwili obecnej, własne gospodarstwo, zajmowane funkcje od 1939 r. - 1943 na własnym rodziców od sierpnia 1943 do marca 1945 służba wojskowa. z 1945 r. wyszłam za męża i wychowywałam 6-ciooro dzieci. Praca zawodowa wynosi 18 lat na em. rentę odeszłam z 1975 r.
11. Podać funkcje w pracy społecznej po zwolnieniu z wojska do chwili obecnej
Od 1958 r. do chwili obecnej jestem sanitariuszką Dzielni Obrony Cywilnej w Komitecie Rodzicielskim.

12. Wymienić ważniejsze posiadane odznaczenia państwowe i wojskowe
Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Brązowy medal Zasłużonym na Polu Chwały i Medal "za Boerni m"
13. Podać wysokość posiadanej emerytury-ranty inwalidzkiej, renty wyjątkowej
renta starcza & wysokości 5680,- zł.
14. Podać warunki mieszkaniowe, socjalno bytowe ilość izb *M-3 gaz, san. i to co ciepła i zimna woda, łazienka, mykomanie na własnym zakweście.*
15. Jeśli Koleżanka posiada ciekawe wydarzenia z okresu wojny w czasie walk, z całego okresu powojennego do chwili obecnej, krótko opisać. Można dołączyć oddzielną relację jako załącznik do ankiety.
do p-ktu 15 jest załącznik.
16. Czy Koleżanka pragnie wziąć udział w III Złocie Piłsterówek, gdyby był zorganizowany z okazji 40 lecia PKWN w czerwcu lub wrześniu 1984 r.
chęć, wznieć udział w III Złocie Piłsterówek
17. Napisać inne uwagi warte uwzględnienia w planowanym wydawnictwie albumowym o Piłsterówkach - można dołączyć oddzielną relację jako załącznik do ankiety
18. Ilość dzieci, ich imiona, nazwiska, jakie posiadają zawody, co robią zajmowane funkcje w zakładach pracy i instytucjach - można dołączyć oddzielną relację do ankiety.
do p-ktu 18 oddzielna relacja.

U w a g a: do ankiety załączam zdjęcie jak do dowodu osobistego oraz inne-razem 2. szt.

Janina Mijał
 .....
 podpis wypełniającego
 ankietę

Do p-ku 15.

Bratam udział w forsowaniu Nisły pod Bulawami.
Było to 3 sierpnia 1944 r. II dyw. p. H. Szubrowskiego i
i dywizje Armii Radzieckiej otrzymały odeinki do
sforsovania Nisły. Do forsowania zgłosiło się dobrowolnie
do dziesięcyst tej samej obsługi karabinu maszynowego
EKM „Maxim”.

O godz. 24-tej dało światły sygnał do natorenia, mu-
szeli łodzi i tratay. Niemcy oswiecili Nisłę zawięzo-
nymi a powietrzu lampami i rozpozegli ogień arty-
leryjski odcinając odwrót do lasu a z przodu zasypy-
wali nas kulami z EKM. Formacja tego ognia nasza
dywizja odbiła od brzozy. Niemieckie pociski coraz
częściej trafiały a nasza łódź i tratay. Strafiome
łodziom tomgły, tomgli namni żołnierze. Dywizja a to
noc pomnożyła ciężkie strzały a ludzianu. Nasza dziesięcystka
dziesięcyst ocaliła. Był to dla nas dziesięcyst chorąg
bojowy

Drugim wypadkiem była obława na 6-ej Niemców
którzy ukryli się w zbożu z karabinem maszyno-
wym. Było to w pobliżu miejsca naszego postoju.
Szef sztabu II dywizji zarządził obławę, w której
udział wzięli kompanie fizylierek, pomiesza-
nie było w pobliżu jedmostki msłkie. Okropnyliśmy
tyalimog nam zbozo i okopali okopanych w zbożu
Niemców. Nie padali strzały z żadnej strony, słyśmy
a eiszę z bijący mi sercami, było jasne sierpnioare
popolicie. Gdy doszliśmy do okopu niemieckiego

zastali'smy 6-ciu dogomy najgorszy nie miechich $\frac{1}{3/4}$
zot miery, popełnili samobójstwo. Miejsce nosi nie
pamiętauu. Nie m, że było to nad Filicę.

Do p-ktu 18

1. Mijał Kazimierz zawod eukiermik, pracuje jako
kierowca samochodowy, syn.
2. Córka - Yrema Baqiniska z domu Mijał zawod
telemik ekonomista. Nie pracuje z swoim zawodem
posiada z mężem gospodarstwo rolne,
3. Córka - Jamuta Odrzom z zawodu krawcowa
pracuje z swoim zawodem.
4. Córka - Matgorzata Mijał - dziecko inwalide III
grupy z zawodu dziennikarke, ze względu na to, że
z pobliżu ^{ma} nie zakładu dziennikarskiego, a spółdzielni
inwalidzkiej, pracuje fizycznie w miejscu naszego
zamieszkania, nie może być sama, potrzebuje
opieki.
5. Mijał Zbigniew skomierzył z S.G. Rzeźmierz i z tym
zawodem pracuje.
6. Mijał Waldemar skomierzył z S.G. słusacz Fokarz
ze względu na brak mieszkania wypędził na Górny
śląsk i tam pracuje ~~z~~ z górnictwie z swoim
zawodem.

Jamima Mijał

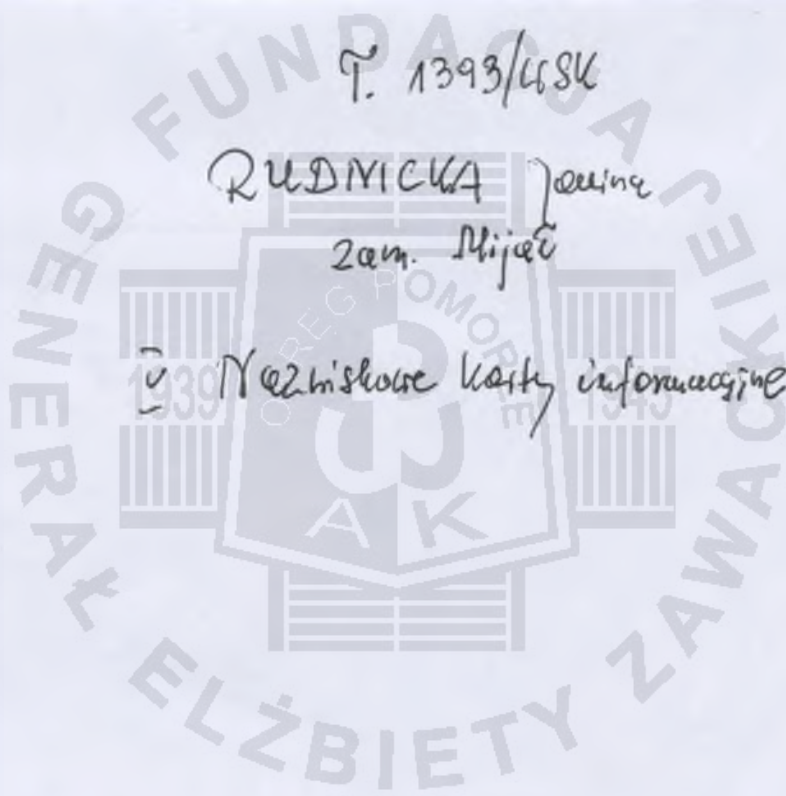

№ 1393/68SK

LHP

RUDNICKA Jolana
zam. Mijet

Nezhislowe karty informacine

1

T. 1393/uk

ZSRR-LWP

MIJAŁ Janina
z d. Rudnicka

Zródka informacji:
Praca zbiorowa pod red. E.Syzdek
Platerówki . Wyd Ossolineum 1988r.
Wrocław str. 260.

11 / 21
I.Król./98

i

T. 1393/WK

ZSRR-LWP

MIJAŁ Janina
z d. Rudnicka

Zróżna informacji:
Relacja własna

Ankieta personalna
Wspomnienia

Złożono:
Archiwum Pomorskie A.K.
87-100 Toruń ul.W.Garbary 2

41/31

I.Król./98

T. 1393/WSK

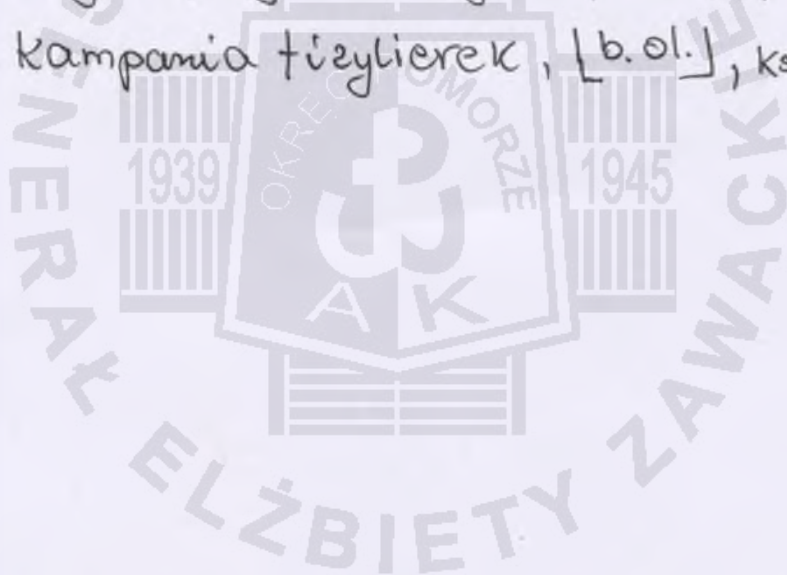
LWP
ZSRR

RUDNICKA Jarina
Zam. Mijał

Vi. Fotografie

1. Zolj. z pobytu na Syberii, [b.d.], ksero, str. 1
2. Kampania fizylierok, [b.ol.], ksero, str. 1.

Polnesi
Maguire 10/1
5500 Skalensce
por. Amorski

(1)

Mitai Gouin
& stoma
Rudnicki
w obróde
wr. w 1922 r.

Siostra
← Rudnicka
Aronowa
Rudnicka
Gouin
Bara
Rudnicki
Gouin

zdjęcie zrobione na zjeździe

M/24

11/21

(2)

moja Kompania
fizycznie = II Dyr

RUDNICKA Jarina

STRZEGOMSKIE ZAKŁADY
WYROBÓW PAPIEROWYCH
"UNIPAP" Spółka z o.o.
59-220 Legnica, Jaworzyńska 17/19

TECZKA DO AKT

SWW 1824-331

ZN-96/1

5 904149 026004

